

JAARVERSLAG 2021

Inhoud

Voorwoord	3
Inleiding.....	4
Cursus ontwikkeling	5
Training van Geestelijke Leiders	5
Vorming van Kader.....	6
Conclusie	7
Staat van baten en lasten	8
Balans per 31-12-2021	11
Toelichting op de balans	13

Voorwoord

Vorig jaar schreven we: Hoe mooi is het als het werk wat we doen en ondersteunen in Afrika, Pakistan en Latijns-Amerika gewoon doorgaat, terwijl de wereld op zijn kop staat vanwege de pandemie Covid-19, niet wetend dat dit ook 2021 nog helemaal zou bepalen.

Inmiddels is ondersteunen en coachen op afstand overal geaccepteerd en het werkt. Maar wel met beperkingen, want de stroom- en internetverbindingen hebben net allemaal een kwaliteit die we in Nederland gewend zijn. Onvermoeibaar werkten onze trainers en begeleiders door tot de verbindingen het weer deden en voerden zo de werkzaamheden toch uit.

Covid-19 heeft ons geleerd om nog efficiënter te werken, minder te reizen en toch voor dezelfde resultaten te gaan. En daar doen we graag verslag van.

Wij zijn dankbaar dat dit mooie werk met veel impact, dankzij de blijvende steun uit ons netwerk, doorgang heeft kunnen vinden.

Directeur

Voorzitter bestuur

Henk Ockerse

Gerald van Dijk

Inleiding

Wat doet Apollo?

In de eerste vorm van ontwikkelingshulp werd eten en drinken gegeven aan wie op of onder de armoedegrens leefden. Al vrij snel kwamen overheden en instanties erachter dat deze vorm van hulp weinig effectief is omdat je op deze manier mensen afhankelijk maakt van hulp. Uiteraard geldt dit niet voor hulp in noodsituaties.

De tweede vorm van ontwikkelingshulp werd de welbekende ‘hengel’. Onder het mom van “je moet mensen geen vis geven, maar een hengel”. Op die manier kunnen mensen zelf in hun levensonderhoud voorzien. Hoewel hier een kern van waarheid in zit, kiezen we bij Apollo toch voor een andere vorm van hulp.

We zagen namelijk dat het hele programma rondom het voorzien van ‘de hengel’ gebaseerd was op westerse cultuur, denkbeelden, werkwijze, etc. Plat gezegd komt de westerling aan de zuiderling vertellen wat hij (of zij) moet doen. In onze ogen is deze vorm van hulp (hoe goed ook bedoeld) een vorm van ongewenste ongelijkheid.

Stichting Apollo kiest er daarom voor om lokale leiders te trainen op basis van drie uitgangspunten:

1. Wat zie je mis gaan in je eigen samenleving
2. Hoe zou het moeten worden aangepakt
3. Wat zou je er zelf aan kunnen doen.

Het ‘nadeel’ van deze aanpak is dat de weg naar een oplossing langer duurt. Het grote voordeel van deze werkwijze is dat het eigen ideeën zijn van mensen, waar geen geld, materialen of mensen uit het westen aan te pas komen. Zij zijn zowel eigenaar van het probleem als van de oplossing. Dat heeft grote invloed op hun eigenwaarde. Tegelijk geeft dit draagvlak op de lange termijn en maakt dit de ontwikkeling duurzaam.

De sleutel in deze aanpak is anders leren denken. Dus niet vanuit schaarste (wat is er niet), maar vanuit mogelijkheden (wat is er wel). Dat lijkt misschien een open deur, maar is het helaas vaak niet. Wanneer generatie op generatie is behandeld vanuit de klassieke ontwikkelingsgedachte dan kost het tijd, energie en doorzettingsvermogen om de mind-set te veranderen.

Apollo helpt door leiders te trainen en coachen in het zuidelijk halfrond die vervolgens zelf trainingsmaterialen ontwikkelen. Gebaseerd op eigen context, cultuur en omgangsvormen. Die materialen worden gebruikt om lokale (kerk-)leiders te trainen die vervolgens met hun gemeenschap aan de slag gaan om lokale problematiek aan te pakken met eigen inzichten, oplossingen en materialen. Bijbelse principes en uitgangspunten vormen de basis van de cursusmaterialen. Het is een langere weg, maar wel een duurzame en daar geloven wij in!

Meer informatie over het werk van Apollo vindt u ook op onze website www.apollos.nl

Cursus ontwikkeling

In Pakistan heeft het produceren van cursusmaterialen een continue voortgang beleefd. Net als in 2020 hebben medewerkers in drie groepen dagelijks samengewerkt om te schrijven en te redigeren. Er is een groep die werkt aan de materialen voor “Poetsvrouwen”, een andere groep die werkt aan de materialen voor “Durven getuigen in een islamitische samenleving” en een groep die werkt aan de materialen van “Vitale en aantrekkelijke gemeentes in een islamitische samenleving”.

Met de financiële ondersteuning van Apollo is in 2021 de cursus “Overwinnen van morele dilemma’s van poetsvrouwen” voltooid. In deze cursus gaat het zowel om de persoonlijke als om de werkomgeving. Vragen worden openhartig in groepen van poetsvrouwen besproken, die te maken hebben met kinderen krijgen, moederschap en persoonlijke en gezinshygiëne. In een moslim context zijn niet alleen deze kwesties aan de orde, maar ook taalgebruik, omgaan met vertrouwelijkheid, roddel en zelfs stelen kwesties waar aandacht voor nodig is. Dit zijn wezenlijke aspecten van een krachtig getuigenis van de vele poetsvrouwen die werken in moslim huisgezinnen.

In Afrika is het team in Malawi en Kenia de vernieuwing van de cursus ‘Living like Christ’ afgerond. Dit is een radicale cursus waarbij de gemeenteleden bewust worden van de praktische noden van hun burens op maandag tot en met zaterdag. De tweede cursus die zij hebben vernieuwd samen met het team in Zimbabwe heet ‘Transforming Communities Through Holistic Engagement’. Dit is net zo’n radicale cursus maar dan om een hele kerkgemeenschap bewust te maken van de doordeweekse noden van hun buurt en om te leren daarin Christus zichtbaar te maken.

Ook werd dit jaar hard gewerkt aan het redigeren en proefdraaien de cursussen ‘Mentoring Youth to Create a Career’, Kerkplanting, en de cursus “Krachtig persoonlijk getuigenis”. Alle drie typisch Afrikaanse cursussen op de eigen context toegesneden. Daarom is het proefdraaien zo belangrijk om te testen of het qua toon en inhoud in de eigen context aanslaat, en of er blijkens de feedback van cursisten en hun kerken zichtbaar resultaat geboekt wordt.

Er zijn in Suriname in 2021 gesprekken opgestart om te komen tot vernieuwing van het curriculum van Apollo Training Instituut. In de afgelopen 27 jaar is het curriculum op meerdere momenten vernieuwd. Nu is het weer zo een moment, omdat de kerk én de samenleving veranderingen doormaken. Een groot verschil met voorgaande curricula vernieuwing zal ditmaal liggen, in navolging van zowel het werk in Pakistan als Afrika, hoe de kerk in staat zal zijn relevant te zijn voor de wijk waarin de kerkleden wonen.

Training van Geestelijke Leiders

De training teams in Pakistan hebben ruim 800 cursisten in training gehad gedurende 2021. Dit is een verdubbeling van het aantal van 2020. Het aantal steden waar men cursussen aanbied is uitgebreid van vijf naar zeven. In elke stad zijn er een aantal zogenaamde “facilitators” actief met het trainen van cursisten. Ervaring leert dat de cursussen voor Poetsvrouwen en de cursussen voor “Durven getuigen in een islamitische samenleving” het meest in de belangstelling liggen.

In Afrika zijn met het verdwijnen van de maatregelen rond Covid de trainingen weer ter hand genomen. Waren er in Mozambique in 2020 zo’n 30 leiders in training in twee kerkgenootschappen, het jaar 2021 zag dit aantal vervijfvoudigd in vijf kerkgenootschappen. De eerste generatie die getraind wordt is geselecteerd met het oog op het worden van trainers. De kerken hebben zelf deze mensen uitgekozen, vaak zijn het gerespecteerde voorgangers, maar er zijn ook veel andere leidinggevende uit de kerken onder deze eerste generatie trainers.

De Afrikaanse partner van Apollos, genaamd MMD (More than a Mile Deep) gelooft dat kerken hun 'klant' zijn om zo te zeggen en dat kerken zelf eigendom moeten nemen van de trainingen. Hierdoor zie je een duurzame vermenigvuldiging die wordt nagestreefd. De rol van het team van MMD heeft het trainen van de trainers als focus. In de eerste twee van de vijf kerkgenootschappen functioneerde het al zo in 2021. In Zimbabwe, Malawi en in Kenia worden de trainingen vooral verzorgd als een proeftuin bij de cursusontwikkeling. In met name Zimbabwe twee werkt dit in diverse districten, omdat er zoveel studenten door de jaren al gevormd zijn tot trainers. Door de grote onderdrukking van de bevolking door de overheid, is men in 2021 nog steeds niet in staat geweest om het trainen van leiders weer grootschalig op te pakken.

Het leeuwendeel van ieders tijd gaat op aan het in de rij staan voor benzine, of voor voedsel, of het wachten tot de elektriciteit weer aangaat. Daarentegen levert het team van afgestudeerden de grootste bijdrage aan de cursusvernieuwing en -ontwikkeling, iets waar met name Mozambique en Malawi baat bij hebben.

In Malawi is de belangstelling groot waardoor er ook twee 'klanten' geholpen worden hun eigen training te ontwikkelen. Een daarvan is de Afrikaanse partner van Tree of Life de ander is een lokaal kerkgenootschap.

In Ethiopië is de rust geleidelijk weer teruggekeerd en zijn de trainingen gelijk weer opgestart. Met name onder studenten is er grote belangstelling voor de praktische trainingen verzorgd door het Afrikaanse partnerteam van Apollos.

Zoals overal ter wereld, heeft het werk van het Apollos Training Instituut in Suriname ook te dealen gehad met de beperkingen vanuit de Corona crisis. Men heeft het verzorgen van de lessen ook online gecontinueerd, maar wel met het gevolg dat minder cursisten deel namen aan de toerusting. Omdat veel gebieden in Suriname een slecht internet bereik hebben, heeft het team zich vooral gericht op die cursisten die wel online konden zijn.

Vorming van Kader

Naast fondsenwerving richten Stichting Apollos en haar Britse partner WITH zich op de coaching van het kader van de teamleden in zowel Pakistan als Afrika. Met dat internationaal reizen in 2021 maar laat op gang kwam heeft het gebruik van video conferenties weer zijn nut bewezen. In 2020 werd iedereen online geholpen, waar in 2021 al sprake was van routine. Het is de verwachting dat dit beeldbellen bij coaching en groepsvergadering in de komende jaren onverminderd haar nut zal bewijzen.

Hetzelfde model wordt door de lokale teams gevolgd. In Pakistan zijn de eerste stappen gezet om uit de diverse kerken cursisten te werven die zelf anderen willen onderwijzen in de cursussen die zij doorlopen hebben, waardoor de 'facilitators' eigenlijk trainers worden, en het kader van Apollos partner als Trainer van trainers effectiever functioneren dan het zelf verzorgen van de trainingen.

Gelet op de grote belangstelling vanuit kerkgenootschappen in Mozambique heeft 2021 in het teken gestaan van wat zij noemen de 'Training of the Twelve'. Naar het voorbeeld van de Here Jezus is onder veel gebed een keuze gemaakt van 12 mensen met wie de lokale staf het afgelopen en de komende jaren zal optrekken om hen te trainen. Belangrijk daarbij is hoe acceptabel iemand is buiten zijn eigen kerkgenootschap, om ook ingezet te worden bij andere kerkgenootschappen. Dit is een Afrika een heel gevoelig punt.

Bij de nieuwe tak van Apollos in Suriname, Netwerk Christen Professionals (NCP), wordt voortgebouwd op de velen die de afgelopen 27 jaar het ATI hebben gevolgd. De lancering van het Netwerk vond halverwege het jaar plaats, en nadien werden regelmatig bijeenkomsten gehouden. Het netwerk is al snel gegroeid tot 25 mensen die allen invloedrijke posities hebben in de maatschappij. Men heeft zich voor langere tijd aan

elkaar gecommitteerd, om samen te zoeken hoe verschil te maken van maandag t/m zaterdag en elkaar en velen in de kerken te helpen Christus praktisch zichtbaar te willen maken op geheel eigentijdse wijze op het werk en in de buurt.

Enkelen van de professionals hebben als eerste prioriteit in de samenleving in Suriname te streven een boek voor de vernieuwing van het gezinsleven te schrijven. Dat boek zal enerzijds een handleiding zijn aan ouders in het opvoeden van kinderen, en anderzijds maatschappij breed kwesties agenderen over het Surinaamse gezinsleven, waarbij de gesprekken de moeilijke kwesties niet uit de weg willen gaan, die de maatschappij raken. Naast de uitdaging om relevante zaken transparant aan te kaarten, ligt er de kans om principes vanuit de Schrift te belichten.

Conclusie

De lokale teams van Apollo's partners hebben in het jaar 2021 laten zien volwaardige eigendom te kunnen nemen van het werk ook in een periode van pandemie. Met het verminderen en opheffen van de maatregelen kwamen alle trainingsactiviteiten weer uit de startblokken. En intussen heeft men een goede uitbreiding geproduceerd van het aantal nieuwe, of vernieuwde cursussen.

Staat van baten en lasten

31-dec-21

	Werkelijk 2021	Werkelijk 2020
Baten:	€	€
Giften Leiderstraining Algemeen	20.830	21.528
<u>Giften Leiderstraining Vervolgde Kerk</u>		
- Giften Afrika	0	0
- Giften Pakistan	47.182	30.190
- Giften EO Metterdaad	2.016	2.000
<u>Giften Leiderstraining Afrika</u>	23.378	33.368
<u>Giften Trainingsmaterialen Afrika</u>		
- Giften Trainingsmateriaal Algemeen	0	0
- Giften Grassroots	0	0
<u>Giften Trainingsbeurzen/Studentenplaatsen Afrika</u>		
- Giften Leiderstraining Zuidelijk Afrika	15.400	22.983
- Giften EO Metterdaad Zuidelijk Afrika	1.340	48.300
- Giften Leiderstraining Westelijk Afrika	1.600	0
- Giften Leiderstraining Oost Afrika	6.966	2.754
<u>Giften Leiderstraining Latijns Amerika</u>		
Giften Leiderstraining Suriname	23.392	30.091
<i>Som van geworven baten</i>	142.104	191.214
Overige baten	23.990	20.198
Som van de Baten	166.094	211.412

Lasten

Besteed aan doelstellingen

Directe kosten Leiderstraining Algemeen	25.013	27.919
<i>Directe kosten Leiderstraining Vervolgde Kerk</i>		
- Directe kosten Afrika	0	0
- Directe kosten Pakistan	47.998	32865,22
- EO Metterdaad	0	2.000
<i>Directe kosten Leiderstraining Afrika</i>	17.074	27.913
<i>Directe kosten Trainingsmateriaal Afrika</i>		
- Directe kosten Trainingsmateriaal Algemeen	0	3.150
- Directe kosten Grassroots	0	0
<i>Directe kosten Trainingsbeurzen/Studentenplaatsen Afrika</i>		
- Directe kosten Leiderstraining Zuidelijk Afrika	10.050	19.411
- Directe kosten EO Metterdaad Zuidelijk Afrika	41.737	36.303
- Directe kosten Leiderstraining Westelijk Afrika	0	0
- Directe kosten Leiderstraining Oost Afrika	7.020	3.606
<i>Directe kosten Leiderstraining Latijns Amerika</i>		
Directe kosten Leiderstraining Suriname	29.191	30.518
<i>Som van directe kosten</i>	178.082	183.685
Wervingskosten	1.685	1.531
Kosten beheer en administratie	31.531	15.251
<i>Som van indirecte kosten</i>	33.217	
<u>Som der lasten</u>	211.299	200.468
Saldo van Baten en Lasten (-Tekort /+ Overschot)	-45.205	10.945

Bestemming saldo van baten en lasten:

Onttrekking Continuïteitsreserçe	-9227	3416
Onttrekking Best Reserve Leiderstraining Algemeen	-4183	-6391
Toevoeging Best Reserve Vervolgde Kerk	1201	-2675
Toevoeging Best Reserve Leiderstraining Afrika	6304	-804
Best Reserve Meteriaalkosten	0	-3150
Toevoeging Best reserve Westelijk Afrika(EO MtD)	1600	
Toevoeging Best. Reserve Zuidelijk Afrika	5350	3572
Onttrekking Best. Reserve EO Metterdaad P20040	-40397	18256
Onttrekking Best Reserve Oostelijk Afrika	-54	-851
Onttrekking Best.Reserve Leiderstr Latijns Amerika	-5799	-428
	-45205	10945

Herkomst giften	Bedrag
· Bedrijf	75.360,00
· Fondsen	45.290,53
· Kerk	7.523,55
· Rentebaten	4,55
· Particulier	37.914,94
	166.093,57

Balans per 31-12-2021

ACTIVA

	31-12-2021	31-12-2020
<i>Liquide Middelen</i>	€ 89.603	€ 148.093
<i>Vooruitbetaalde kosten</i>	€ -	0
<i>Kortlopende Vorderingen</i>	€ 6.800	3616
	€ 96.403	€ 151.709
TOTAAL	€ 96.403	€ 151.709

PASSIVA

Reserves en fondsen

Continuïteitsreserve	€ 7.185	€ 15.112
Bestemmingsreserve Leiderstraining Algemeen	€ 2.022	€ 6.205
Bestemmingsreserve Leiderstraining Latijns Amerika	€ 38.635	€ 44.433
Bestemmingsreserve Leiderstraining Afrika Algemeen	€ 10.450	€ 19.486
Bestemmingsreserve Zuidelijk Afrika	€ 18.112	€ 12.762
Bestemmingsreserve EO Metterdaad P20040	€ -6.800	€ 18.256
Bestemmingsreserve Materiaalkosten	€ -	€ -
Bestemmingsreserve West Afrika	€ -	€ -1.600
Bestemmingsreserve Oost Afrika	€ 0	€ 54
Bestemmingsreserve Vervolgde Kerk	€ -0	€ -1.201
Loon en Loon heffing (nog door te belasten)	€ -	
Reservering Accountantsrapport		€ 1.300

€ 69.603	€ 114.809
----------	-----------

Kort lopende schulden

€ -	€ 3.285
-----	---------

Lang lopende schulden

€ 26.800	€ 33.616
----------	----------

TOTAAL

€ 96.403	€ 151.709
----------	-----------

Toelichting op de balans

ACTIVA

	31-12-2021	31-12-2020
Vlottende Activa		
Liquide Middelen		
Rabobank 1578.49.316	€ 13.055	€ 102.550
Rabobank 3458.23.3334	€ 76.548	€ 45.544
Kas	€ -	€ -
	<u>€ 89.603</u>	<u>€ 148.093</u>
Overlopende Activa		
<i>Vooruitbetaalde kosten</i>		
Saldo begin boekjaar	€ -	€ -
Toevoeging/Ontrekking aan reserve		€ -
Saldo eind boekjaar	<u>€ -</u>	<u>€ -</u>
<i>Vorderingen</i>		
Saldo begin boekjaar	€ 3.616	€ 3.616
Vorderingen voldaan	€ -3.616	
Toevoeging	€ 6.800	
Saldo eind boekjaar	<u>€ 6.800</u>	<u>€ 3.616</u>
Balanstotaal ACTIVA	<u>€ 96.403</u>	<u>€ 151.709</u>

PASSIVA

Continuïteits Reserve

Saldo begin boekjaar	€	15.112	€	11.696
Toevoeging/Ontrekking aan reserve	€	-7.927	€	3.416
Saldo eind boekjaar	€	7.185	€	15.112

Bestemmingsreserve Leiderstraining Algemeen

Saldo begin boekjaar	€	6.205	€	12.596
Toevoeging/Ontrekking aan reserve	€	-4.183	€	-6.391
Saldo eind boekjaar	€	2.022	€	6.205

Bestemmingsreserve Leiderstraining Latijns Amerika

Saldo begin boekjaar	€	44.433	€	44.861
Toevoeging/Ontrekking aan reserve	€	-5.799	€	-428
Saldo eind boekjaar	€	38.635	€	44.433

Bestemmingsreserve Afrika Algemeen

Saldo begin boekjaar	€	19.486	€	20.290
Toevoeging/Ontrekking aan reserve	€	6.304	€	-804
Saldo eind boekjaar	€	25.790	€	19.486

Bestemmingsreserve Zuid Afrika

Saldo begin boekjaar	€	12.762	€	9.190
Toevoeging/Ontrekking aan reserve	€	5.350	€	3.572
Saldo eind boekjaar	€	18.112	€	12.762

Bestemmingsreserve Westelijk Afrika

Saldo begin boekjaar	€	-	€	-
Toevoeging/Ontrekking aan reserve (EO MtD)	€	-	€	-
Saldo eind boekjaar	€	-	€	-

Bestemmingsreserve EO Metterdaad

Saldo begin boekjaar	€	18.256	€	-
Toevoeging/Ontrekking aan reserve	€	-40.397	€	18.256
Saldo eind boekjaar	€	-22.141	€	18.256

Bestemmingsreserve Materiaal

Saldo begin boekjaar	€	-	€	3.150
Toevoeging/Ontrekking aan reserve	€	-	€	-3.150
Saldo eind boekjaar	€	-	€	-

Bestemmingsreserve Oost Afrika

Saldo begin boekjaar

Toevoeging/Ontrekking aan reserve

Saldo eind boekjaar

€	54	€	906
€	-54	€	-851
€	0	€	54

Bestemmingsreserve Vervolgde Kerk

Saldo begin boekjaar

Toevoeging/Ontrekking aan reserve

Saldo eind boekjaar

€	815	€	3.491
€	-815	€	-2.675
€	-	€	815

Langlopende Schulden

Saldo begin boekjaar

Toevoeging/Ontrekking aan reserve

Saldo eind boekjaar

€	30.000	€	40.000
€	-10.000	€	-10.000
€	20.000	€	30.000

Kortlopende Schulden

Overige schulden en overlopende passiva

Administratie en Advieskosten

Overige schulden en overlopende passiva

€	-	€	1.300
€	6.800	€	3.285
€	6.800	€	4.585

Balanstotaal PASSIVA

96403	151709
-------	--------